

ELOGIUM JO. SCULTENI Jcti.

II

ctina & exemplo, ut parem vix habere videretur: ita Tu præeuntem sequerbaris, ut paria cum ipso facere commilitones Tui crederent. Hinc Basileam anno quadragesimo sexto discessit, & ab Academiæ Antecessoribus ad suscipienda Laureæ Juridicæ præmia invitatus, in certamen laudis plenum ingressus, ingenti cum adplausu Licentiati axiomata consecutus est. Quoniam autem probe noverat, cultiorum gentium instituta ac mores tantum ad parandam prudentiam & disciplinam proficere, quantum rem aliam nullam, consilium peregrinandi, ut pro scholâ peregrino uteretur orbe, capessebat, & curiosa indagazione & industria annotatione in usus convertebat suos, quidquid speciem admirationis vel fructus in exterris terris præbebat.

Galliam, Europæ, si elegantias spectes, communem magistram petebat. Non una erant, eâ quidem tempestate, Aulæ molimina, cum Purpurati Patres habenas regni totius moderarentur, suo indulgerent genio, atque nunc hujus ille, nunc illius Principis alter auram captaret studiosissime. Quid ibi noster? In æmulationes diversaque singulorum studia, tanquam in speculum, fixis intuebatur oculis, quomodo clandestina serperent odia & quotidianis crescerent accessionibus, quanta poterat animi attentione scrutabatur, nec mediorem abjiciebat curam, quæ tantis tempestatibus sedandis paria non nisi experientia magistrâ potuisset edoceri. Nihil infauftis motibus componendis medelæ parabatur, quin Noster illud cognitum haberet exploratissime. Pari sedulitate lustrabat Belgium, ut quantum à libertate differret licentia, & quid libertatis suæ amantissimos tenacissimosque in officio contineret, præsens addisceret.

E 2

M 11: 62 + 212 = 274

Sed

Sed jam exoptatum illud tempus illucefeit, quo Tibi Patria dilectissima, integrum est, Tuum Decus atque incrementum, exteris per septem & quod excurrit annos concreditum, in sinum recipere, amplexari, & tanta favore benevolentia, ut deliciarum ab exteris promissarum immemor se totum perpetuo Tuis consecret ac mancipet visibus. Igniculos desiderii, quo absentem prosecutus flagrantissime, non potest reducis presentia non augere. Redit enim Civium Tuorum quoddam veluti Sidus ac Delicium; redit strenuus laudum Tuarum amplificator; redit artibus Tuæ libertati profuturus instructissimus; redit commune omnium, quos unquam invisit, invisit autem quamplurimos, desiderium; redit ne tristissimis quidem temporibus suo Te Consilio destitutus. Salve! Salve! **SCHULTI** multum desiderate, & amplexibus Patriæ ad multos annos, ad multos annos feliciter frueri! Sed ditæ viniæ mentis impetum nullæ deliciae, consuetudines nullæ sistere poterant. Cum enim omnes eo nervos intenderet, consummatissimi Jureconsulti instar Patriæ ut darent, & modum quo in sanctissimo & summarum Provocationum Collegio, Spiræ tunc florente, causæ perorarentur, deciderentur, scire penitus desideraret, Patriæ ad Tribunalis Sacra statim exiit, & necessario auctus Patriam repetiit, hie vero necessariorum vota, preces, non cingebant modo, sed constringebant Beatissimum, familiam ut conderet, regeretque, & Reipublicæ gubernandæ in ipso matrimonio ederet specimen. Annuebat votis Noster, & foederis perpetui, dabat fidem, cum in adultam ætatem iret annus inætauratae Salutis millesimus sexcentessimus quadragessimus nonus, Nobilissimæ Virgini, **ELISABETHÆ REIN-**

REINSTORPIÆ, Matronæ nunc Sanctissimæ, cu-
 jus summam admirabilemque sanctimoniam, integram ad-
 versus maritum fidem, rei familiaris peritiam, ad levandas
 mariti curas ingenium, nulla ætas reticebit aut laudare de-
 finet: ex qua tredecim liberorum Pater factus, septem fi-
 liorum, filiarum sex. Ex his duo Hieronymi, & Elisabetha,
 à nativitate statim obierunt: maximum autem sequioris
 ætatis Ornamentum *Sophia*, Juris Consultissimo *Viro Dn. L.*
Reinstorpio conjugio juncta, inexplicabili Parentis desiderio
 accensa, à biduo à beatissimo Patris discessu memorabili
 prorsus exemplo Patris vestigia ad Coelites legit, Illiusque
 indissolubili in æternum fruitur consortio. Superfunt
Gertruda Burmeisteria, Cacilia Burmeisteria, Anna Dorothea Schmi-
dia, Catharina Barthelia, exempla omnium quæ muliebrem
 sexum ornare possunt absolutissima. Ex Filiis, Consultis-
 simus Vir, ornandæ atque adjuvandæ Patriæ ut & immorta-
 litati gaudioque Patris datus *Dn. L. Albertus*, cui Secretorum
 suorum curam principem Hamburgum commisit: *Johan-*
nes, Vir omnium elegantiarum, omniumque Bonorum De-
 licium: *Guntherus Andreas* apud Liburnos etiam Paternum
 genus servat, Consulisq; explet partes: *Jochimus Ernestus*
 ad vota Patris natus; & *Dn. Gothofredus* Patris Amor, Jurium
 Licentiatus, multa doctrina omnique virtute Nobilissimus,
 qui cum Patrem mira exscripserit similitudine, Patrem
 quoque nobis promittit. Ad Nepotés, Proneptes etiam
 & Pronepotes, ex thalami sociis, *Schultia* Gente plane dignis,
Gertrude, Elisabetha, & Cacilia Burmeisteria, Dominis, Johanne
Christophoro Kellinghusen, Henningio Buschio, & Nicolao Clasen,
 Viris, quos Hamburgum amat, colit & principe loco ha-
 bet, jam ire integrum mihi non est. Sufficiat illos omnes
 divinæ commendasse benedictioni.

F

Sed

31 + 305 = 336

Sed ad Civem novum **SCHULTIUM** redeo. In omnium vero Is oculis versabatur, & Respublica Patria anxie expectabat Ejus opem, prima quaqua occasione se Cive suo ornatura, quod & felici omine indepta est, cum Anno Seculi quinquagesimo octavo ad arcana Reipublice excipienda, digerenda, fidem Ejus exposceret. Gratulor Tibi, Desideratissime **SCHULTI**, istum Patriæ Tuæ affectum, & ut Posteris idem gratulationis argumentum super sit semper, serio precor. Date enim, Auditores, me Vobis ut aperiā, liberiusque loquar. Nescio quid Hamburgum fascinaverit, ut in conferendis dignitatibus Cives suos maximam partem negligat, imo ignoret; maximo autem impetu, cœco planè affectu in extraneos ruat, ut satilogii sit, sat ad officia virtutum, modo quis non Hamburgensis sit: Aut, si ægre curis suis admovit Cives, quam indigne illos habet, quam laborum, sollicitudinum, curarum immemor, quam iniqua, injuria, in maximè meritos, quam sordent omnia, quod Hamburgensium sint, quam suspicionibus plena: cum ex adverso extraneorum nugas in coelum usque laudibus extollant. Singulari Dei beneficio Hamburgensi solo hæc contigit felicitas, quod divina ut plurimum producat ingenia, (nulla adulatione in aures influo Vestras, expertus loquor cultura illorum toties adhibitus,) quæ si officiis destinarentur, felicitatem illam in omnium dispensarent usus, radiosque latè diffunderent: sed damnata ad tenebras, oppressa, vel pereunt, & capiuntur desidia, subit quippe etiam ipsius inertiae dulcedo, Taciti ore loquor, & invisā primo desidia, postremo amaturitatis turpitudinisque exprobratione, sedulo convertuntur. Aeternum pudeat Hamburgum, prodigiōsæ eruditionis Virum,

ELOGIUM JO. SCHULTENI Jcti.

15

Virum, **SCHULTII** nostri necessarium, illustrem *Jo-*
hannem de Wovveren in curia officium aliquod ambien-
 tem repulisse, quem Magnus Cimbrorum Dux deinde in
 deliciis habuit, & Cancellarii ornavit dignitate, atque Sa-
 lutem Ducatum Wovverio se debere ingenuè fuit pro-
 fessus. Æternum doleat Hamburgum, Orbis eruditi Mi-
 raculo, quod Roma adorat, & Orbis literatus qua barba-
 rus esse desiit, veneratur, Magno illi *Luca Holstenio* Scho-
 lasticos negasse honores, & ex finibus Ecclesiæ Christi eje-
 cisse. Ægrè ferat Posteritas omnis, Incomparabilem *Hus-*
wedelium Civem suum honestis conditionibus invitasse,
 & cum abunde officio satisfaceret, deseruisse, necessaria
 vitæ subtraxisse subsidia, & misisse nuncium. Sed quo feror!
 Redibo in viam, si Vobis de Republica & Ecclesia optumè
 Meritis obfirmatum adversus has adversitates animum
 fuero apprecatus: hortatus autem Vos fuero, Jvenes,
 qui Ecclesiæ aut Reipublicæ spondetis operam, tanta ani-
 mi contentione incumbite studiis, & ita animos præpara-
 te, ut si votis Vestrīs eventus non respondeat, justè quis
 quærat, Vobis quare non sit posita statua? Est DEUS, cui
 & Vos curæ eritis.

In divinas autem **SCHULTII** dotes fascino Ham-
 burgensi nullæ vires erant. Anno etenim sexagesimo octa-
 vo præsentis & jam agonizantis Seculi se penitus in sinum
 Ejus dabat Patria, & Consulares Ipsi tradebat falces. Atque
 hoc est illud stadium, quo in, rarissimo exemplo septem
 amplius lustris **SCULTII** Merita, magnis occasionibus,
 instincta, magnis accessionibus cumulata, perpetuis suc-
 cessibus promotā, in conspectu Germaniæ, necio dicam,
 Europæ? inter bonorum applausus & prudentum admi-
 rationem, decurrere, **SCHULTIO** imprimis acceptum

F 2

est

31+ 367-398

est ferendum, quod Respublica in tristibus spei æque ac animum non abjecerit, sub procellis minus trepidaverit, pressa caput erexerit, magnanimitatis gloriam hæud amiserit, ad asserendam dignitatem, à Majoribus partam, eluctata sit & prudentissime & felicissime.

Nihil unquam ex publica utilitate convelli patiebatur. Vigilantia Ejus omnium somnos, Ejus labor omnium otium, Illius Industria omnium delicias, Occupatio Illius omnium vacationem defendebat. Fecit demum expertusque omnia, quæ pro Republica potuit, ac nihil vitandi laboris causa declinavit. Legationes etiam in Angliam ad Protectorem Cromwellianam, & vice plus simpliciter ad Potentissimum Danorum Monarcham, & semel quidem Te comite, Consul Præses Eminentissime, Magnifice. *Dn. Schaffshausen*, Pater Republicæ, literarum Stator & Assertor cum omnigenæ felicitatis voto mihi semper nominande, summa cum dignitate obiit, & necessitudinum inter Reges, Principes ac Rempublicam hanc sanctissimarum conciliator fuit. Ut vero virtute seipsum superavit, ita jam cum felicitate sua composuit ad certamen, quotidianis absolvit incrementis, Consul exemplum, cui fortuna serviat, ars obsecundet, Cœlum adplaudat, faveat Æternitas.

Dignitatis & publicæ Salutis nervos & artus Pietatem, Prudentiam atque Justitiam arbitrabatur. Ac principio quidem primam & antiquissimam curam in casto sanctoque Dei veri cultu sitam habebat. In illum animum summa omnia cadere sciebat, qui & pietatis solida cognitione, ejusque circumspecto assiduoque exercitio ad res Christianas tuendas feliciter esset exultans. Hinc quid non pro Religionis puritate audebat, propriæ salutis incurius, modo illam servaret. Vos, Vos, testes eritis

ELOGIUM JO. SCHULTENI Jcti. 17

eritis divinæ Veritatis Præcones, Viri admodum Reverendi: testabitur universus noster Ordo, quamdiu Religionis non abjiciet curam. A DEO semper, ut par est, rerum agendarum capiebat primordia, fortunæque ducem Deum ponebat, a quo Sapientiam consiliorum gubernatricem, & Patriæ communis suæque domus Salutem, puris & ex Christi merito innocentibus precibus quotidie rogabat, simul ac se lux alma Ejus oculis ingerebat, quod idem factitabat membra functione atque curis Republicæ delassata, quieti compositurus. Nec quidquam omittebat eorum, quæ Christiano Homini ad tuendam ejus nominis dignitatem, & ad imbuendum diviniore commercio animum convenire poterant. Licet hic mihi Sanctum aliquod allegare Nomen, Tuum scilicet, Coeleste Ministerii Pignus, Summe Venerande DNE, SENIOR. A Tuo enim divino ore totus pendebat **CONSUL** Noster: Te & attenti maxime & assidui Auditoris fecisse jacturam, ingenue, quod moris Tui est, & non sine doloris sensu fateberis.

Et hic erga Deum resque divinas amor in **SCHULTIO** Nostro ex æquo certabat cum singulari in quovis Charitate. Namque in eo piæ magnificentiae palmarium statuebat, ut intercederet casibus, & aliorum occurreret fortunæ. Neque tam velox Ejus Severitas, quam in omnes Bonitas: parvis peccatis veniam, magnis commodabat severitatem; neque poena semper, sed sapius poenitentia contentus erat. Domi singulos charitate complectebatur; foris universos obstringebat, sidera imitando, quæ beneficam suam lucem non ita secum

G

30-429-459

cum

cum habent, ut ambitu suo plane concludant, sed in Orbis usum illam dispenserent.

A Pietate ergo Ipsius consiliis salubritas, conatibus successibus, propositis concordia, operibus gloria proveniebat: ut adeo per totam Ejus vitam Dei Providentia, momenti omnibus declaraverit, quam arcta sui familiaritate. Consulis Nostri fata devinxit, & actiones omnes & propitius oculis adspexit, & amica manu gubernavit. Prudentiam autem cum Justitia conjunxerat, non minus eximie quam pie, & Praxi hic opus esse putabat. Neque enim in verbis consistit virtus, adeoque doctrinae fructum recte possidebat, quod non saperet modo recte, sed & faceret. Unde & autoritate validus & amore adoptatissimus existebat: Cives solo verbo felices, quia concordare facere poterat: atque testatum in omni actione relinquebat, summam Politicæ prudentiæ atque industriæ hanc esse, ut qui præessent, filiis se præesse credant, & qui parerent, Patribus se præstare obsequium.

Sed tempori & fiduciæ Vestri favoris dabo, ut aliquanto plura de **SCHULIO** Vobis cogitanda relinquam, quam proponam intuenda. Sentio namque contrahi animum, sermonem pavore præruptum definire, postquam ex tam beata copia rerum gestarum, earundemque contemplatione in funestum, qui tanta nobis, tantâ Hamburgo gaudia abruptit, exitum incidimus, quem Ei idem Mensis Martius, qui primum Saluti publicæ dederat, attulit.

Sed non tam morbo, quam latere fractus. Ipse tot
votis

ELOGIUM JO. SCHULTENI Jcti. C. 19

votis meliorem vitam expetens, cum Consularum fini-
 sset, miseram mortalemque finit conditionem, post-
 quam divini epulo refectus, & formula sacra expiatus
 cum DEO in gratiam rediit, atque in æterni gaudii quie-
 tisque venit possessionem. Defecit dignitate incolu-
 mi, florente mansuraque fama, satur bonorum, satur
 dierum, satur honorum fugientem secutorum, satur re-
 rum omnium: & quod partem felicitatis suæ maximam
 Christiani merito interpretantur, plenus Dei amore,
 plenus fiducia, plenus spe, quam e Servatoris vulneri-
 bus firmissimam hauriebat, mortalitatis jugum depoluit,
 exitum ex hujus vitæ diversorio fortitus piis animi op-
 tatis respondentem.

Adesto Respublica, adesto fida huc usque tantæ pignoris custos,
 adesto, nimiam auxilii atque presidii e SCHULTIO sperari, viduitatem
 deploratura. Adeste Leges judicæ sincero viduitate! Adeste Cives, quos
 Capite intermortuo Orphanos ac animam agentes conspicio! Adeste,
 quotquot vel meritis justum statuerè precium, vel bona & damna Ve-
 stra æstimare didicistis! Adeste, ut in lachrymas effusi jacturam, quam to-
 ta fecit Civitas, lamentemini.

Magis deploranda hæc esset calamitas, nec modus adhibendus lu-
 ctui, nisi Dei immortalis indulgentia, Patrumque sollicitudine Successor-
 SCHULTIO contigisset, qui inter prolixas & acerbissimas ob SCHULTII
 jacturam lachrymas ab universa Civitate votis conceptis experebatur. Ma-
 ximum etenim solatium est, quod TU, MOLLERE Celeberrime, in hunc
 locum divino munere surrogatus es; qui per tot annos, tot illustribus
 argumentis, eruditionem, prudentiam, dexteritatem & singularem planè
 in judicando vim ita testatam fecisti, ut omnes in universum Te ament,
 & Optimi Patris nomen eunctis suffragiis decernant. Divinis nunc auspi-
 ciis, Patriæ, quæ una omnes omnium charitates complectitur, procura
 commoditates, advenientes frange impetus, gliscientia minue pericula,
 ut domi pariter atque foris Justitia & Pax oscula sibi figere intermittant
 nunquam. Ex alto Deus TE avita induat virtute, ne ulla debiliteris

20 JO. FR. MAYERI D. ELOG. JO. SCHÜL. Jcti.

molestia, neque oneribus Reipublicæ, quam humeris sustines, succumbas, verum ex arbitrio, quid? quod supra illud fluant omnia. Supplicibus præterea votis precibusque calidissimis præpotens Numen veneramur, ut reliquos Patriæ Patres, in quorum Salute Salus vertitur Civitatis, LEMMERMANNUM, LUTKENIUM & SCHAFSHAUSIUM, Viros meas laudes immortalibus Meritis supergressos, perennare ac omni felicitate perfrui jubeat, quam cumulatissime, quam diutissime!

Salve autem DIVINE SENEX, salve PERPETUUM CIVITATIS DESIDERIUM, salve COLLEGA COELITUM, ad quorum exemplar omnes formaveras mores, quorum patientiam fueras imitatus & affecutus virtutes! Salve PORTIO ANGELORUM NOBILISSIMA, quibuscum olim de palma certasti, utrum Illi, an Tu vero pro Salute nostra excubares diligentius? Salve MELIORI DIGNUS CIVITATE, qui hanc ut optimam redderes, cum salutis & virium jactura ætatem alaborasti! Salve, æternum salve AFFLICTORUM ASYLUM & VINDEXT LIBERTATIS, nunc EX OMNIBUS EREPTÆ AFFLICTIONIBUS, atque COELISTIS LIBERTATIS HÆRES MULTO ACCEPTISSIME! Salve! Salve CIVIUM TUORUM DESIDERIUM, CIVIS COELORUM ADOPTATISSIME, perpetuoque Vale; & si mortali-

um TIBI rerum aliquis superest sensus, hanc pietatem nostram & gratam & jucundam habeto.

DIXI.

Si + 488 = 579